

Virolais-suomalaiset ornitologipäivät Virossa 23—26.5.1968

ILKKA STÉN

Ensimmäiset sodanjälkeiset virolais-suomalaiset ornitologipäivät pidettiin viime keväänä Eesti Loodusuurijate Seltsin ja Zoologian ja botanikan instituutin järjestäminä Virossa. Kaiken kaikkiaan kyseessä olivat kolmannet ornitologipäivät; ensimmäiset pidettiin Helsingissä 16—18.5.1937 (OF 1937, 14:140), toiset Tartossa 3—5.6.1939 (KALELA 1940, OF 17:11—13). Väli aika — 29 vuotta — on aivan liian pitkä, kun otamme huomioon miten lähellä toisiamme olemme ja miten paljon yhteisiä asioita ornitologian alalla on.

Aamulla 23.5. lähti Helsingistä Tallinn-lai-valla 41 suomalaista osanottajaa. Ilma oli aurinkoinen, mutta kylmä. Koko neljän päivän ajan sää olikin sitten suurin piirtein samanlaista: kylmää ja poutaista, vain Tartossa yllätti ukkoskuuro.

Jo saapumispäivänä todettiin, että puheet Tallinnan kauneudesta ja virolaisten ystävällisyydestä eivät ole turhia. Kaupunkikiertoajelun lisäksi käytiin Kadriorgin puistossa, joka rehevyydessään jaloine lehtipuineen oli vaikuttava. Piritan luostarin raunioilla käväistiin myös ensimmäisenä päivänä. Kiertokäynneillä ja linja-automatkoilla olivat ornitologi-isäntiemme lisäksi vetäjinä Inturistin mainiot oppaat, joilta saimme matkan aikana kuulla paljon mielenkiintoista — kyselemistä kyllä riitti. Ensimmäinen ilta oli vapaa, ja ainakin niillä, jotka saivat virolaista seuraa, oli hauskaa.

Toinen päivä oli varattu esitelmille. Virallisten puheitten jälkeen kuultiin seuraavat esitelmät: prof. E. Kumari "Ülevaade ornitoloogilistest uurimistööst Nõukogude Eestis", toht. O. Hildén "Suomen lintuasemien toiminnasta", biol. kand. A. Jögi "Lindude rände uurimuse tulemusi Eestis", kand. I. Stén "Lintujen rengastamisesta Suomessa", maist. J. Rinne "Kurjen kevätmuutosta Helsingin ympäristössä",

Puheenjohtajien neuvonpitoa. Prof. E. Kumari (vas.) ja prof. L. v. Haartman.

biol. kand. S. Onno "Rannikulindude populatsiooniökoloogia uurimise tulemusi Lääne-Eestis", kand. U. Häyrinen "Piirteitä Suomen soiden linnustosta ja sen tulevaisuudesta", lis. P. Rajala "Riistalintujen tutkimuksista Suomessa", maist. L. Lehtonen "Lapin tunturialueiden linnuston erikoispiirteistä". Esitelmät tai niiden tiivistelmät julkaistaan piakkoin isäntämaassa. Vironkieliset esitelmät kuultiin suomeksi, suomenkieliset viroksi simultaanitulkinnalla kuulokkeiden kautta.

Kolmantena päivänä tehtiin odotettu retki Tarttoon ja Viljantiin. Valitettavasti pysähdykseen oli liian vähän aikaa, varsinaisia maastossa käyntejä ei ollut laisinkaan. Pysähdys Emajoen varrella ja linja-auton ikkunasta nähdyt koske-

mattomat metsät, tuomia tulvillaan kukkivat hakamaat, keltaiset esikkoniityt, lehdot ja kirjikkapuutarhat sekä isäntien selostukset saivat kaikki vakuuttuneiksi Viron linturunsaudesta. Petolintutilanne tuntui Virossa olevan meikäläistä parempi, sillä hiirihaukkojakin laskettiin tällä retkellä enemmän kuin Suomessa on mahdollista nähdä edes koko kesän aikana tehdyillä automaatoilla. Emajoen luhta-alue oli elämys kaikille. Lyhyen pysähdyksen aikana — jota yritettiin mahdollisuuksien mukaan pitkittää — nähtiin useita kiljukoita (mahdollisesti molemmat lajit), mustatiiroja, harmaahaikaroita, kattohaikaroita ym. Muitakin pysähdyksiä tehtiin — ja yritettiin venyttää; niiden vuoksi olivat virolaiset autonkuljettajat kovilla, eikä ollut ihme, että aikataulusta jäättiin tuntikaupalla jälkeen. Tartossa ehdittiin vain pikipäin vilkaista kaupunkia, pistäytyä yliopistossa ja Zoologian ja botaniikan instituutissa, mutta todettiin kaupungin olevan mikäli mahdollista Tallinnaakin viehättävämpi paikka. Võrtsjärven limnologiasemaan ja siellä tehtäviin tutkimuksiin tutustuttiin paluumatkalla.

Viron-matkan aikana tavattiin 136 lintulajia. Määrää on pidettävä melko huomattavana, kun ottaa huomioon maastossa liikkumisen vähäisyyden. Meikäläisittäin olivat mainittavimmat havainnot: Harmaahaikaroita nähtiin mm. Emajoen luhdalla. Kattohaikaroiden pesiä nähtiin useita, erälle pesälle pääsivät halukkaat kiipeämäänsikin. Virossa kattohaikarakanta on maan pohjoisosaa lukuunottamatta huomattavan vahva (lähes 700 paria). Kiljukoita nähtiin useita, varma lajinmääritys jäi kuitenkin tekemättä. Hiirihaukan lisäksi näytti tuulihaukka olevan suhteellisen runsas. Virossakin harvalukuinen turturikyhky tavattiin kerran. Võrtsjärven poh-

joispäässä tavattiin mustapyrstökuireja kolme paria pesivinä. Huomiota herättivät muutamat meillä pohjoiset lajit; korpit Tallinnassa, sinisuohaukka ja lapinharakka. Mustavarisyhdyskuntia oli runsaasti, suurin Tarton upealla Toomemäellä. Pähkinänakkeli oli Tallinnan puistoissakin yleinen, mustaleppälintu tavattiin kerran. Pensassirkkalintu ja meillä harvinainen viitasirkkalintu kuultiin parissa paikassa. Kerttusista kuultiin luhtakerttunen ja rastaskerttunen. Tallinnan kasvitieteellisessä puutarhassa nähtiin lähtöpäivänä muutama kirjokerttu. Piritassa tavattiin laulava keltaheppo.

Lähtöpäivänä käytiin Tallinnan kasvitieteellisessä puutarhassa ja ulkoilmamuseossa. Tarmokkaimmat tekivät parina aamuna anivarhain retkiä Tallinnan ympäristöön. Läksiaistilaisuudessa Tallinnan kukkapaviljonkiravintolassa SLY sai vastaanottaa arkullisen viimeisiä Virossa ilmestyneitä ornitologisia julkaisuja. Juhlan puheet ja tunnelmat saivat kaikki vakuuttuneiksi siitä, että oli ystävästytyt puolien ja toisten eivätkä kielivaikeudetkaan enää häirinneet, kun oli opittu yhteinen sekakieli. Monet varmaan yhtyivät lähtöjuhlassa lausuttuihin sanoihin, että Viron luonto rehevydessään sekä virolaiset ystäväisyydessään olivat saaneet meidät tuntemaan ollemme todella etelän maissa, jonne mielellämme tulemme pohjoisen pitkän talven jälkeen saamaan uutta elämäniloa. Hyvästijätö oli sydämellinen ja niin kauas kuin laivaan saattoi kiikarilla erottaa seisoi saattojoukko laiturilla vilkuttamassa liinoillaan.

Virolaiset kutsuttiin Suomeen v. 1970 järjestettävälle ornitologipäiville. Ilmeistä on, että päivästä tulee perinne, josta on syytä odottaa myös tuloksia yhteisten tutkimusten suunnittelussa ja toteuttamisessa.

SLY:n kevätkongressi Ahvenanmaalla 9—11.5.1969

- 9.5. saapuminen kongressipaikalle
- 10.5. klo 7—11 linja-autoretki
- klo 13 esitelmät ja filmiesityksiä
- 11.5. retki Signilskärille

Täysihoittoon Eckerö Turisthotellissa (25 mk/vrk.) silsältyvät aamukahvi, aamiainen ja päivällinen. Ilmoittautumiset (nimi, osoite ja

puhelinnumero) pyydetään toimittamaan 7.5. mennessä maisteri Helmi-Irene Saurolalle os. Haagan Urheilutie 4 A 8, H:ki 32 tai puh. 90-574312. Linja-autokuljetusten varaamista varten pyydetään mainitsemaan, mitä lauttavuoroja aikoo käyttää.

Sihteerii